

2020-04-22

Pohjoismaisten erikoislääkärien neuvoston kannanotto Covid-19-tilanteesta

Tällä yhteisellä kannanotolla erikoislääkärit Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa ja Suomessa tuovat esille tärkeimmät Covid-19 liittyvät asiat.

Olemme syvästi huolissamme maidemme Covid-19-tilanteesta. Asukkaillamme ja terveydenhuollon työntekijöillä on suuri taakka kannettavana tällä hetkellä. Vaikka strategiat koronaviruspandemian hoidossa ovat erilaisia, kohtaamme samanlaisia haasteita.

Siksi on varmistettava että:

- Tehohoitoyksiköiden määrä on riittävä ja ne ovat toimivia. Tehohoitoyksiköissä on oltava koulutettua henkilökuntaa ja ne tulee olla asianmukaisesti varustetut. Tehohoitoyksiköiden määrän täytyy olla riittävä myös normaaliolosuhteissa.
- Potilaat, jotka eivät tarvitse tehohoitoa, mutta joilla on covid-19- infektio, saavat riittävää hoitoa (riittävä määrä hoitopaikkoja) ja ovat erotettuina muista potilaista.
- Suojavarusteita on saatavissa ennaltaehkäisevän periaatteiden mukaisesti. Käytössä olevien suojavarusteiden laadun on noudatettava WHO:n ja kansallisten terveysviranomaisten määräyksiä.
- Kansallisten viranomaisten ohjauksella varmistetaan, että lääkkeitä ja suojavarusteita on riittävästi saatavilla. Viranomaisten toimesta luodaan mahdollisuudet kotimaiselle tuotannolle sekä hallinnoidaan kansallista varastointia.
- Kaikille työssä oleville terveydenhuollon työntekijöille taataan riittävä lepo. Työaika ja työoloja on säänneltävä kaikilta osin (aikataulut, työmäärä, lepoajat) yhteisellä sopimuksella.
- Covid-19-infektio katsotaan työperäiseksi sairaudeksi, jos terveydenhuollon työntekijä on sairastunut työssä tai työmatkalla. Todistustaakka on työnantajalla, ja arvioinnin on oltava työntekijän kannalta oikeudenmukainen. Covid-19-infektioon kuolleen terveydenhuollon henkilöstön perheenjäsenillä on oikeus perhe-eläkkeeseen.
- Covid-19-testit ovat saatavilla kaikille terveydenhuollon ammattilaisille ja heidän perheilleen. Ja niitä käytetään niin usein kuin on tarpeen.
- Vapaaehtoistyötä tekevät saavat asianmukaisesti koulutusta ja suojavarusteita. Lääkäreiden lisääntyvä työskentely hoitokodeissa antaa mahdollisuuden parempaan oireiden mukaiseen hoitoon.
- Kaikilla asukkailla on oltava mahdollisuus asuntoon, jotta he voivat huolehtia hygieniasta sekä fyysisestä etäisyydestä. Viranomaisten on järjestettävä yöpymismahdollisuudet kodittomille ja maahanmuuttajille tai tehtävä muita asianmukaisia ratkaisuja. On myös tärkeää kiinnittää huomiota perheväkivaltaan.
- On oltava suunnitelma ja järjestettävä resurssit, jotta voidaan huolehtia kaikista muista hoitoa tarvitsevista potilaista, selviytyä työmäärästä, joka aiheutuu eteenpäin siirretyistä hoidoista, ja että kaikki henkilöt saavat tarvittaessa fyysistä ja psyykkistä kuntoutusta Covid-19:n jälkeen. Tämä koskee sekä potilaita että terveydenhuollon henkilöstöä.